

ДА ОПОЗНАЕМ СВОИТЕ СЪСЕДИ

Как да преодолеем исторически насложените
стереотипи

ЗА ПРОЕКТА

„Да опознаем своите съседи“ – един страхотен младежки проект по програма Еразъм+ К2

Балканският полуостров е зона, характеризираща се с особена динамика на съседските отношения. Различни етнически и религиозни групи често съжителстват на сравнително малка територия. Те споделят общи традиции, история, кухня, фолклор и дори ежедневни проблеми от битов характер. За съжаление, същото това население многократно е ставало обект на политики, които подбуждат към крайна омраза и толерират насилието и разединението, които обслужват различни политически интереси. В резултат на „бурните“ исторически събития от последните два века (някои от тях продължават и в момента) в колективното съзнание на отделните етнически и/или религиозни общности са се зародили множество стереотипи и откровени предразсъдъци по отношение на образа на другия, които често насаждат омраза и нетolerантност между обществата. В продължение на десетилетия учебниците по история и литература на Балканите разчитаха на отявлен двуполюсен модел, който подхранва омразата към „съседа“. Нашата собствена етническа и/или религиозна група е идеализирана, докато всички останали се характеризират с исторически несправедливи, коварни, подли и зли хора, които целят само да ни навредят. Ето защо все още има „взривоопасна“ среда, в която хората, които иначе са близки по манталитет, култура, обичай и бит, са много склонни да прибягват до насилие, обиди и стигматизиране на другия с негативни епитети за неговия произход, религия или националност. За съжаление сенките на миналото продължават да оставят своя отпечатък и днес. Вярваме, че единственият правилен път за развитие в съвременните условия, не само на Балканите, е да се придържаме към курса на междукултурния и междурелигиозен диалог, споделените ценности на свободата, толерантността и зачитането на човешките права. Необходими са устойчиви политики за сближаване, сътрудничество и свобода на словото, търговия, традиции и обичаи.

Ето защо една от задачите на този проект е, първо, да се опита да открие причините за появата на стереотипите на Балканите, техните характеристики, кога са възникнали и съществуват ли днес. Важно е да се разберат обстоятелствата, довели до развитието на стереотипите, за да се предотвратят евентуални бъдещи конфликти и влошаване на отношенията между различните етнически групи на Балканите. Това може да бъде постигнато само чрез активно включване на младите хора в този процес, защото това е поколението, което ще определи какъв ще бъде животът утре. Това ще бъде постигнато чрез разработване на набор от инструменти, които ще обогатят знанията им по темата на проекта, гражданска им активност, толерантността им, повишаване на осведомеността им за аспектите на конфликта, преодоляване на стереотипите и подобряване на взаимното разбиране.

Проектът се фокусира именно върху младите хора, родени и израснали в предходния период между двете епохи – от една страна 20 век като време на разделение и разграничаване от съседните народи и от друга, началото на 21 век като време на възход на общите европейски ценности на толерантност, уважение, свобода и зачитане на човешките права. Ето защо в този ключов от историческа и културна гледна точка в момент, когато балканските страни се намират по-близо от всякага в политическо, стратегическо, икономическо и друго естество, е много важно да се обединят и да положат трайните основи на бъдещия мир и новия контекст на Балканите.

ОБРАЗЪТ НА ДРУГИЯ В ПРЕДСТАВИТЕ НА БАЛКАНСКИТЕ МЛАДЕЖИ

НАЦИОНАЛНИ ДОКЛАДИ И ОБОБЩЕН АНАЛИЗ

Националните доклади са събрали, идентифицирали и интерпретирали релевантни данни относно училището като институция, която трябва да социализира младежите в съответствие с официалната ценностно-нормативна система, заложена чрез учебниците и учебните програми и да гарантира правилната употреба на идентификационните маркери. Предмет на анализ е училището като стълб на образователната система на Република България, Република Сърбия, Република Турция, Република Гърция, Република Северна Македония и Република Румъния.

В Обобщения доклад са включени резултатите от всички дейности, проведени във връзка с осъществяването на качествено и задълбочено проучване чрез анализ на учебници програми и учебници, фокус групи и интервюта с младежи, ученици и учители, анкетно проучване на националните митологии във всяка една от партньорските държави. Чрез тяхното осветяване, този анализ осигурява познавателна основа за последващото създаване на педагогически модел и продукт, насочени към преодоляването на предразсъдъците, стереотипите и други културни бариери.

Материалите и повече информация можете да намерите на официалния уебсайт на проекта на следния линк: <https://www.meet-our-neighbours.eu/>